

Nederlandse deelnemers betalen duizenden gulden

Zwols ruim vo

(Door Jelle Boonstra).

ZWOLLE/HARLINGEN - De Zwolse kapitein Jan te Siepe zet even een flesje bier aan de lippen. Na urenlange supervisie bij het inladen van de coaster 'Zuiderzee' aan de kade van het Friese Harlingen is er dan eindelijk even een moment van verpozing. Het kost bloed, zweet en tranen om het ruim van de vrachtvaarders -gehuurd door de Zwolse rederij 'Zevenster'- zonder butsen en deuken te vullen met 20 uiterst kostbare zeilschepen, waarmee Nederland deelneemt aan Brest '92, het maritieme evenement aan de Franse westkust dat alle eerdere publieksevenementen ter land en zee zal overtroeven.

Een geduldige takel laat het ene scheepje na het andere in het ruim zakken. Daarmee krijgt Jan te Siepe de verantwoordelijkheid over een miljoenen-lading. Per stuk kosten die zeilvloot-parels maar zo een ton of meer.

'Maar eigenlijk is de waarde niet eens in geld uit te drukken', zegt Jan Maat van de organiserende Stichting ter Promotie van het Traditionele Schip, 'Dit zijn originele scheepjes, nieuwbouw is niet eens te betalen'.

In het ruim staan inderdaad onvervangbare vaartuigen: neem de Lytse Bever alleen maar, het oude Fries beurtscheepje uit 1820 dat de route tussen Leeuwarden en Eernewouden voer. 'Het is 't oudste nog varende schip in Nederland', zegt Maat (geboren en getogen in Giethoorn).

Vandaar dat hij liever niet teveel nadenkt over de schade dat een ongeluk op weg naar Brest veroorzaken kan. 'We hebben lang gezocht naar iemand met ruime ervaring. Die Te Siepe is één van de weinigen in het land die regelmatig jachten per schip vervoert. Daar hebben we vertrouwen in'.

Boterham

Te Siepe, kapitein van de Zwolse rederij Zevenster verdient 's zomers een ruimbelegde boterham met het vervoer

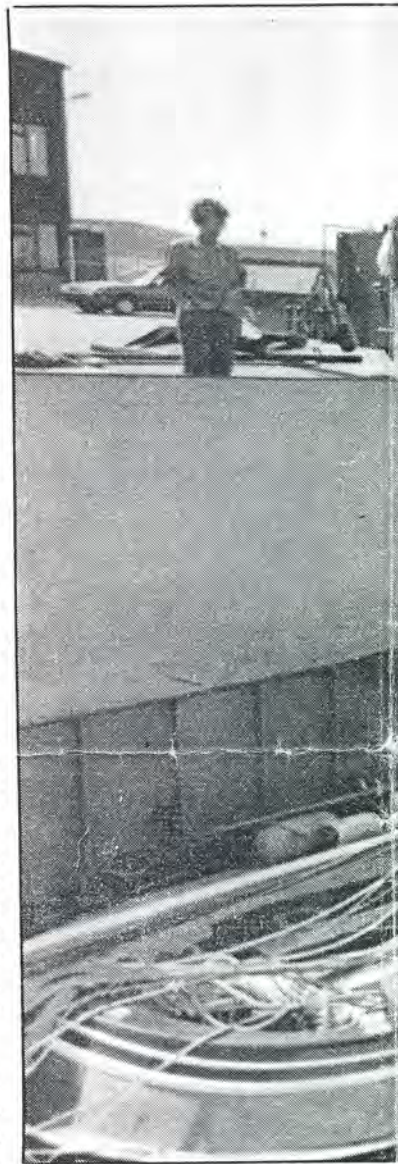
van kostbare jachten van Harlingen naar het Duitse Kiel en vice versa. Binnen een dag brengt hij de ingeladen boten van haven naar haven en dat scheelt de vakantiegangers gauw vier dagen varen, die een stuk leuker op de Oostzee of het IJsselmeer besteed kunnen worden.

De eigenaren van de zeilschepen reizen apart per auto naar Brest. Ze moeten hun scheepjes dus in donkere ruim van de 'Zuiderzee' achterlaten.

Dat gebeurt met pijn in het hart. Aan de reling klinken de grappen: 'Laat ik m'n jol nog maar eenmaal fotograferen. Je weet nooit'. De scherts in de opmerkingen overheerst, maar de serieuze ondertoon kan niemand ontgaan.

Maar er kan niet echt veel gebeuren, blijft Jan Maat roepen: eerst wordt elk scheepje apart vastgesjord. Daarna worden tussen alle vaartuigjes luchtzakken gevuld met zo'n zes tot zeven atmosfeer druk. Zelfs als de coaster door een zijwaartse golf een onverwachte schuiver maakt, zal in het ruim niet het geluid van versplinterend hout weerklinken.

Het was voor de eigenaren overigens nog een heksetoer om hun scheepjes voor de reis te verzekeren. De maatschappijen willen alleen tegen dagwaarde verzekeren. Niet tegen herbouwwaarde. Dat betekent meteen een risico, zegt Sicco van Albada, schipper van de

● Met passen en meten wordt de

Lytse Bear, een droom van een Stavense jol. 'De dagwaarde van zo'n jol is een halve ton. Aan herbouw ben je minstens 130.000 gulden kwijt'. Als er dus écht wat gebeurt is de financiële ramp niet te overzien.

Retourtje Brest

Ook het retourtje Brest is niet goedkoop. Per meter betalen de booteigenaren 125 gulden. En dat kan aardig oplopen: de meeste boten zijn minstens zes

Weldens voor deelname maritiem feest in Frankrijk

De oude zeilglorie

De Nederlandse zeilvloot in het ruim geladen. Door het opblazen van stevige luchtzakken kan schade worden voorkomen. Foto Freddy Schinkel

meter. Toch leggen de booteigenaren de transport-som met liefde op tafel. 'Dat vaarfeest in Brest wordt eenmalig. Je ontmoet er gelijkgestemden uit de hele wereld', betoogt Sicco van Albada. 'Ze komen uit alle windstreken. Nieuw Zeeland, Polynesië. En dan zouden we uit Nederland ontbreken zeker?'

Drie jaar geleden was Van Albada er ook al, toen slechts met drie landgenoten. En ondanks de concurrentie van 500

andere deelnemers waren de Fransen meteen ondersteboven van die prachtige rond- en platbodemjachtjes uit Nederland. 'Niet zo gek, we hebben in de restauratie van oude schepen natuurlijk ook een voorsprong. De media wisten het op waarde te schatten: 'De Nederlanders hebben schepen als piano's', vond er één'.

De contacten werden meteen zo hecht dat de stichting het scheepvaartmuseum in oprichting in Douarnenez (bij

Brest) de originele tjotter 'Pieter' kado wil doen, die de laatste maanden met man en macht door principalen van de stichting is gerestaureerd. Het Zuiderzeemuseum in Enkhuzen liet in Harlingen gisteren ook een boot inladen, waarmee aan de tijdelijke expositie moet worden meegedaan. En natuurlijk wil de Nederlandse delegatie straks iedereen de ogen uitsteken door met zo'n enorme vloot deel te nemen aan de vlootshow, medio

volgende week.

De meeste eigenaren maken van het evenement meteen maar hun zomervakantie: 'Je ontmoet daar geestverwachten. Mensen die net als ons bezig zijn met het conserveren van schepen. Door naar Brest te gaan krijg je echt weer wat nieuwe culturele impulsen. Je wordt weer voor een jaar of wat gevoed', zegt Van Albada. 'En dat is toch best aardig na al die jaren van schuren, ploeteren en sparen?'